

un article que descriu en què consisteix la localització de programari i com es planteja un projecte d'aquest tipus, i el tercer és un breu article sobre la traducció de l'oralitat. L'apartat que recull aquests tres articles s'anomena «La yapa», un terme argentí que es feia servir antigament als mercats per designar una quantitat addicional de producte que el venedor donava com a obsequi. Heus aquí el sentit dels tres articles finals.

A l'inici de la ressenya hem dit que el llibre anava adreçat, sobretot, a estudiants i a docents; cal afegir, però, que també va dirigit a traductors amb experiència que es plan-

egin impartir classes o seminaris sobre traducció, perquè veuran com la passió i l'entusiasme que es tenen per la feina són una font de recursos inesgotable per a ensenyar l'ofici, així com la millor de les eines didàctiques. Amb aquest llibre recordarem per què vam decidir ser traductors i podrem ensenyar als nostres estudiants de traducció no solament que la traducció és una professió, sinó també, i per damunt de tot, una vocació.

Olga Torres Hostench

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Traducció i d'Interpretació

Lawick, Heike van

Manual de traducció alemany-català

Vic: Eumo, UAB, UJI, UPF, UVic, 2009, 375 p.

ISBN: 978-84-9766-318-2

La «Biblioteca de Traducció i Interpretació» que publica Eumo Editorial per iniciativa dels departaments de traducció de les universitats de Vic, Autònoma i Pompeu Fabra de Barcelona i Jaume I de Castelló, arriba al volum 14 —tota una fita per a la bibliografia en català sobre el tema— amb el primer *Manual de traducció alemany-català* de la història. Un motiu de celebració per als qui ens dediquem a la traducció i/o a l'ensenyament de la traducció entre aquests dos parells de llengües. L'autora del volum, Heike van Lawick, complia amb totes les condicions per poder dur a terme amb èxit aquesta empresa: traductora professional (ha traduït Franz Kafka i Joseph Roth, entre altres, al català, i un assaig sobre Llorenç Villalonga a l'alemany), professora de traducció a la Universitat Jaume I i investigadora en traductologia (ha publicat un estudi titulat *Metàfora, fraseologia i traducció*). Felçment les expectatives s'han complert, perquè van Lawick ha sabut treure tot el partit d'aquests seus tres vessants per oferir-nos un manual molt complet, molt ben estructurat i per tant molt útil.

El llibre està dividit en set grans blocs temàtics: 1. «El procés traductor i la comprensió textual», 2. «Recursos del traductor: diccionaris i corpus», 3. «El dinamisme de l'equivalència traductora», 4. «El raonament crític, els problemes de la traducció», 5. «La traducció de la funció textual i l'organització textual», 6. «La traducció dels gèneres marcats pel camp» i 7. «La traducció dels gèneres no marcats pel camp». Dintre de cada un d'aquests grans blocs, l'autora hi ha distribuït tots els aspectes que cal conèixer —des dels més teòrics als més pràctics— per poder traduir amb competència de l'alemany al català. Així, per posar només un exemple de cada bloc, en el primer trobem una explicació molt exhaustiva del funcionament de l'adjectiu en alemany i les dificultats que comporta per a la traducció al català, en el segon s'analiza el caràcter polisèmic dels nexes preposicionals, en el tercer se'ns parla dels cognats i falsos amics, en el quart es tracta la traducció dels referents culturals, en el cinquè hi ha un apartat dedicat a les marques de modalitat, en el sisè es repassen els

avantatges i els perills de la recerca d'informació per internet i en el setè es dediquen unes pàgines als recursos retòrics en relació amb la traducció literària. Cada un dels blocs es tanca amb una sèrie d'exercicis o tasques destinats a posar en pràctica els coneixements adquirits.

Cal destacar que l'aparat teòric que ha manejat van Lawick per redactar aquest manual és molt exhaustiu i està molt al dia, de manera que la lectura del llibre té com a efecte col·lateral l'adquisició d'uns coneixements teòrics suficients i actualitzats, que estalviarà a qui s'interessi pel vessant més pràctic de la traducció la lectura —sovint feixuga o difícil— de les obres de referència. Un altre aspecte molt rellevant del volum és la selecció de textos que l'autora utilitza com a exemples dels diversos temes que toca o com a base per als exercicis que proposa al final de cada bloc: hi trobem una varietat extraordinària de formats, gèneres, registres i camps d'especialitat, de manera que l'usuari del manual pot tocar totes les tecles de la traducció alemany-català. I no tan sols els textos d'una certa extensió, sinó també les frases utilitzades per a exemplificar qüestions més puntuals han estat triades amb molt bon criteri i gairebé sempre extretes de casos reals. Només això, la tria de frases, fragments de textos i textos complets que trobem al llarg de tot el volum, deixa entreveure ja un ingent treball de recerca previ a la redacció del llibre.

Un altre punt fort d'aquest manual és la quantitat d'informació que aporta sobre fonts de documentació, especialment en xarxa,

tant per a l'alemany com per al català, amb una anàlisi breu però suficient de les virtuts o mancances de cadascuna, alhora que s'entreté a explicar com s'haurien d'utilitzar els diferents recursos lexicogràfics —diccionaris monolingües, bilingües, especialitzats...— per extreure'n el major rendiment possible. La bibliografia que clou el volum, molt ben seleccionada, obre a més multitud de vies per ampliar els coneixements adquirits, cercar materials complementaris i descobrir eines de gran servei per a la pràctica de la traducció.

El manual està pensat perquè pugui fer-ne ús qualsevol persona interessada a introduir-se en el món de la traducció de l'alemany al català, atès que les explicacions que s'hi fan són planeres —sense caure mai en la banalització— i atès que inclou a més un solucionari de les tasques d'aprenentatge proposades al final de cada bloc. Però sens dubte és també un recurs de gran utilitat per als docents de la matèria, que hi trobaran una gran quantitat d'estímul i de propostes concretes per enriquir les seves classes. Tant de bo aquest no sigui el primer i l'últim manual de traducció entre l'alemany i el català. Ara bé, el que és segur és que qualsevol eina d'aquestes característiques que s'elabori a partir d'ara haurà de tenir el *Manual de traducció alemany-català* de Heike van Lawick com a punt de referència.

Ramon Farrés

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Traducció i d'Interpretació

MARRUGAT, Jordi

Marià Manent i la traducció

Lleida: PUNCTUM & TRILCAT, 2009, Quaderns, 4, 176 p.

Jordi Marrugat enceta el seu estudi de la relació de Marià Manent amb la traducció apuntant la característica que ha convertit aquest poeta en referent ineludible per als qui en l'actualitat escometen el trasllat de poesia

d'altres literatures al català: la de ser un exemple paradigmàtic de poeta-traductor, d'autor que aplica la seva destresa en la poesia de creació a l'hora de traduir i que, inversament, llegeix i tradueix poemes forans per